

IZLOŽBA O IZLOŽBI

SOS za svece

Ovo je izložba o (jednoj neuobičajenoj) izložbi. Time je i ova izložba - neuobičajena. No, možda bi izložbe i trebale biti neuobičajene te predstavljati ono što je izvan okvira običnog, ustaljenog, očekivanog i – već viđenog.

Izložba koja je predstavljena ovom izložbom naslovljena je SOS za svece. Održana je u listopadu i studenom 2022. godine na neuobičajenom mjestu – izvan današnjih glavnih putova, na 460 metara nadmorske visine, na nenastanjenom prijevoju između dviju zagorskih planina Strahinjšćice i Ivančice, u prilično zapuštenoj i javnosti gotovo nepoznatoj kapeli svetoga Jakoba na Očuri, lokalitetu čije ime zvuči čudno, a značenje mu nije do sada objašnjeno. Od najbližega većeg naselja, Radoboja, do kapele na uzvisini vodi uski zavojiti put, a oznaka baš i nema – tek pokoje raspelo usadeno kraj ponekog raskrižja i kameni zvonik koji u daljini proviruje ili izmiče u šumovitom krajoliku. Izložbu je pohodilo oko pet stotina posjetitelja. Taj broj nadmašuje uobičajenu statistiku posjeta izložbama u većim gradskim središtima pa i metropoli.

Čemu sve to?

Od 2010. godine na Odsjeku za konzerviranje i restauriranje umjetnina Akademije likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu izvode se istraživački i konzervatorsko-restauratorski radovi na preostalom drvenom inventaru te kapele. Zašto preostalom? Jer je glavina bogatoga baroknog inventara do sada nestala, a ono što preostalo je desetljećima bilo devastirano, raseljavano, zagubljeno pa i nijekano, dok kapela, stradala krajem Drugoga svjetskog rata, od tada prolazi dugotrajni i neizvjesni put preživljavanja na rubu opstanka. No, od 2010. je godine do sada putem nastave, restauratorske prakse i diplomskih radova, pod voditeljstvom prof. Zvezdane Jembrih, uz doc. Anu Božičević i izv. prof. Danka Soureka, te uz suradnju s nadležnim konzervatorskim odjelima i Zagrebačkom nadbiskupijom, spašeno i istraženo trinaest skulptura i brojni dijelovi oltarne arhitekture ove kapele, čija vrijednost, kako su potvrdila i novija istraživanja, nadilazi lokalno značenje. U okviru ovoga projekta u opustjelo svetište kapele postavljena je i kopija skulpture Bogorodica s Djetetom. Izvorna skulptura djelo je nepoznatog majstora s kraja 15. ili početka 16. stoljeća, a pedesetih godina 20. stoljeća zbog svoje iznimne vrijednosti spašena je iz kapele i pohranjena u Muzej za umjetnost i obrt u Zagrebu.

Kopija je također rezultat dvaju diplomskih radova s ovoga odsjeka, a znak je povratka liturgijske funkcije i obnovljenoga života u kapelu sv. Jakoba i okolni krajolik. Izložba u opustjeloj i dalekoj crkvi?

„Prostor ove kapele nije nimalo izložbeni, još manje muzejski. On je sakralan, zaseban, profinjen i nježan zbog svoje arhitekture, svoje simbioze gotike i baroka, zbog svoje svjetlosti, zbog taloga svojih značenja i poruka, ali on je i brutalan i gol zbog svojih devastacija, nedovršene obnove i zanemarenosti.“

Taj impuls i input prepoznali su autori koncepcije Sanja Bachrach Krištofić, Zvezdana Jembrih, Ana Božičević i Danko Sourek, te autori vizualnog identiteta izložbe Sanja Bachrach Krištofić i Mario Krištofić, a realizaciji su u mnogim segmentima pomogli studentice i studenti OKIRU. No, bez prepoznavanja i potpore, sudjelovanja u svim važnim trenucima od ideje do ostvarenja, ali i poslovične gostoljubivosti „na lokalnoj razini“ - Muzeja Radboa u Radoboju i ravnateljice Ivane Pospiš Hazulin, kao i Općine Radoboj i načelnika Anđelka Topolovca, te brojnih suradnika i ljudi dobre volje in situ – SOS za svece ne bi bio u punini ostvaren, a na ovoj sadašnjoj, zagrebačkoj izložbi ne bi bilo ovoga (neuobičajenog) zračenja i – značenja, koje smo nastojali prenijeti iz Očure povratno – u metropolu.

Izložba o izložbi prikazuje put kojim se ostvarivao i ostvario projekt SOS za svece kroz interdisciplinarna istraživanja, konzervatorsko-restauratorske radove u okviru nastave i diplomskih radova, pripremu i realizaciju i konačno – otvorenje izložbe in situ. No, prije svega, ona predočava suradnju, njezinu dinamiku i raznovrsnost, slojevitost pa i zahtjevnost i odgovornost. Suradnju koju smo prepozna(va)li i ostvari(va)li, onu kojoj podučavamo studente i koju učimo od onih koji su je (na)učili prepoznajući i surađujući, a time - je dijeleći i množeći. Izložba o izložbi – osim što doslovno prikazuje SOS za svece, ujedno je i vizualizacija upravo toga suradničkoga dijeljenja i množenja.

Zvezdana Jembrih

Zvezdana Jembrih, Riječ prije, u: SOS za svece, Istraživački i konzervatorsko-restauratorski radovi na preostalom drvenom inventaru kapele sv. Jakoba na Očuri, katalog izložbe, ur. Zvezdana Jembrih, Zagreb, Akademija likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, 2022., str. 12.

STUDENTICE I STUDENTI

• Ivana Čupić, Kartuša 1, Kartuša 2, nastavnici: red. prof. mr. art. Zvezdana Jembrih, doc. art. Ana Božičević, 2018. • Iva Čustović, Sv. Elizabeta, nastavnici: red. prof. mr. art. Zvezdana Jembrih, red. prof. mr. art. Andrej Aranicki, Doc. art. Ana Božičević, 2014. • Dominik Gabelica, Okvir reljefa Krunjenje Bogorodice, nastavnici: Red. prof. mr. art. Zvezdana Jembrih, doc. art. Ana Božičević, 2019. • Ivan Goldin, Raspeti Krist iz skupine Raspeće, Bogorodica iz grupe Raspeće, nastavnici: red. prof. mr. art. Zvezdana Jembrih, red. prof. mr. art. Andrej Aranicki, doc. art. Ana Božičević, 2017./18. • Mira Janjić, Sv. Ivan evanđelist, Kartuša 1, nastavnici: red. prof. mr. art. Zvezdana Jembrih, red. prof. mr. art. Andrej Aranicki, doc. art. Ana Božičević, 2016./18. • Barbara Joksimović, Sv. Ivan evanđelist, nastavnici: red. prof. mr. art. Zvezdana Jembrih, red. prof. mr. art. Andrej Aranicki, doc. art. Ana Božičević, 2018. • Hana Knežević, Raspeti Krist iz skupine Raspeće, nastavnici: red. prof. mr. art. Zvezdana Jembrih, doc. art. Ana Božičević, 2017. • Petra Kovačević, Sv. Elizabeta, nastavnici: red. prof. mr. art. Zvezdana Jembrih, red. prof. mr. art. Andrej Aranicki, doc. art. Ana Božičević, 2014. • Kristina Kravaršćan, Sv. Elizabeta, nastavnici: red. prof. mr. art. Zvezdana Jembrih, red. prof. mr. art. Andrej Aranicki, doc. art. Ana Božičević, 2014. • Ana Krstanović, Okvir reljefa Krunidba Marijina, nastavnici: red. prof. mr. art. Zvezdana Jembrih, doc. art. Ana Božičević, 2019. • Melita Kurtić, Sv. Elizabeta, nastavnici: red. prof. mr. art. Zvezdana Jembrih, red. prof. mr. art. Andrej Aranicki, doc. art. Ana Božičević, 2014. • Mia Orešković, Okvir reljefa Krunidba Marijina, nastavnici: red. prof. mr. art. Zvezdana Jembrih, doc. art. Ana Božičević, 2019. • Sonja Pavina, Bogorodica iz skupine Raspeće, nastavnici: red. prof. mr. art. Zvezdana Jembrih, red. prof. mr. art. Andrej Aranicki, doc. art. Ana Božičević, 2018. • Ana Sokač, Raspeti Krist iz skupine Raspeće, nastavnici: red. prof. mr. art. Zvezdana Jembrih, doc. art. Ana Božičević, 2017. • Luka Krešimir Stipić, Torzo Krista iz reljefa Krunidba Marijina, nastavnica: red. prof. mr. art. Zvezdana Jembrih, 2019. • Andrea Šafran, Bogorodica iz skupine Raspeće, nastavnici: red. prof. mr. art. Zvezdana Jembrih, red. prof. mr. art. Andrej Aranicki, doc. art. Ana Božičević, 2018. • Alma Šarić, Torzo Krista iz reljefa Krunidba Marijina, nastavnica: red. prof. mr. art. Zvezdana Jembrih, 2019. • Karlo Krekić, Sara Knežević, Luka Domladovac, Filip Brajković, Josip Simon – pomoć u pripremi skulptura, organizaciji i postavu izložbe SOS za svece, 2022. •

DIPLOMANTICE I DIPLOMANTI

• Karlo Vučković, Konzervatorsko-restauratorski radovi na drvenoj polikromiranoj skulpturi Sv. Franje Ksaverskog iz kapele sv. Jakova na Očuri, mentorica: red. prof. mr. art. Zvezdana Jembrih, 2014. • Melita Kurtić, Konzervacija i restauracija drvene polikromirane skulpture sv. Karla Boromejskog iz kapele sv. Jakova na Očuri, mentor: red. prof. mr. art. Andrej Aranicki, 2015. • Lovro Matijević, Konzervatorsko-restauratorski radovi na drvenoj polikromiranoj skulpturi Mladenačkog sveca iz kapele sv. Jakova na Očuri, mentor: red. prof. mr. art. Andrej Aranicki, komentorka: red. prof. mr. art. Zvezdana Jembrih, 2015. • Kristina Kravaršćan, Konzervatorsko-restauratorski radovi na drvenoj polikromiranoj skulpturi nepoznatog sveca iz kapele sv. Jakova na Očuri, mentorica: red. prof. mr. art. Zvezdana Jembrih, 2016. • Barbara Joksimović, Konzervatorsko-restauratorski radovi na skulpturi Anđela iz kapele sv. Jakova na Očuri te mogućnosti rekonstrukcije i prezentacije teško oštećenih skulptura, mentorica: red. prof. mr. art. Zvezdana Jembrih i komentorka: doc. art. Ana Božičević, 2018. • Ivan Goldin, Konzervatorsko-restauratorski radovi na atici desnog bočnog oltara sv. Ane u kapeli sv. Jakova na Očuri uz prilog terminologiji dijelova baroknih oltara 18. stoljeća u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, mentorica red. prof. mr. art. Zvezdana Jembrih, komentorka: dipl. pov. umj. Tajana Vrhovec Škalamera, 2019. • Luka Krešimir Stipić, Izrada kopije skulpture "Bogorodica s djetetom", mentorica: red. prof. mr. art. Zvezdana Jembrih, komentorka umj. sur. mag. art. Zvonimira Obad, 2020. • Marko Rizvić, Istraživanje polikromije na gotičkoj drvenoj skulpturi „Bogorodica s djetetom“ iz Očure i polikromiranje njezine kopije, mentorica: red. prof. mr. art. Zvezdana Jembrih, komentorka: doc. art. Ana Božičević, 2022. •

Izložba je financirana sredstvima Ministarstva kulture RH i Gradskog ureda za kulturu Grada Zagreba.

NAKLADNIK Sveučilište u Zagrebu, Akademija likovnih umjetnosti, Ilica 85, Zagreb, www.alu.unizg.hr • ZA NAKLADNIKA prof. art. Tomislav Buntak, dekan ALU • VODITELJICA GALERIJE Korana Littvay, mag.hist.art. • KONCEPCIJA IZLOŽBE prof. mr. art. Zvezdana Jembrih, Sanja Bachrach Krištofić • POSTAV Sanja Bachrach Krištofić, prof. mr. art. Zvezdana Jembrih • AUTORICA TEKSTA prof.mr. art. Zvezdana Jembrih • GRAFIČKO OBLIKOVANJE mag. art. Nikolina Žabčić, Animated color box • LEKTURA Tatjana Vrhovec Škalamera • FOTOGRAFIJE Sanja Bachrach Krištofić, Mario Krištofić, Arhiva OKIRU, Ministarstvo kulture i medija - Fototeka kulturne baštine, Arhiva Odsjeka za konzerviranje i restauriranje umjetnina Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu • Zvezdana Jembrih, Ana Božičević, Jure Kokeza, Valentina Šaš Bakša • TISAK ARS Kopija d.o.o. • NAKLADA 50 kom

Sveučilište u Zagrebu
Akademija likovnih umjetnosti
a|u
University of Zagreb
Academy of Fine Arts

galerija
ŠIRA

IZLOŽBA O IZLOŽBI SOS za svece

23/03/2023-08/04/2023

Galerija Šira

